

SIVİL HAVACILIK
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Uçuş Operasyon Direktifi No : 2024/03

Direktif Revizyon No : 00

Tarih : 09.09.2024

Son Uygulama Tarihi : -

Uçuş Operasyon Direktifi

Konu:	Bulaşıcı hastalık şüphesi olan bir yolcunun ateş ve diğer bazı belirti veya semptomların varlığına dayalı olarak ekip (uçuş ve kabin ekibi) tarafından tespit edilmesi ve yönetilmesini içeren bir prosedürün yolcu taşımacılığı yapan havayolu işletmelerince tesis edilerek ilgili işletme El Kitaplarında tanımlanması.
Kapsam:	Ticari Hava Taşıma İşletmeleri Yönetmeliği (SHY-6A) kapsamında yolcu taşımacılığı yapmak üzere ruhsatlandırılan havayolu işletmelerini (işletici) kapsar.
Referans:	Ticari Hava Taşıma İşletmeleri Yönetmeliği (SHY-6A) Madde 48 ICAO Ek 9 8.15 ICAO Ek 6 Bölüm 1 6.2 SHT OPS AMC3 ORO.MLR.100 8.3.15 (g) UOD-2024/01 sayılı uçuş Operasyon Direktifi
Terimler:	Resmi Sağlık Otoritesi: Her ülkenin Sağlık Bakanlıkları ve Sağlık Bakanlığı'na bağlı havalimanlarında sağlık hizmeti veren kurumları, Genel Beyan Formu (GenDec): Hava taşıma ile ilgili bilgiler (sefer numarası, geliş yeri, gidiş yeri, uçağın tescili, milliyeti, sefer tarihi), uçuş ekibine ait bilgiler, sağlık ile ilgili bilgilendirme ve imza bölümlerini içeren dokümanı, Yolcu Takip Kartı (PLC): Yolcu iletişim bilgilerinin hızlı bir şekilde toplanması için uygun bir yöntem sağlayan ve halk sağlığı yetkililerinin bir uçakta hastalık bulaşma potansiyelinden şüphelendiği ve daha sonra temas takibine ihtiyaç duyduğu durumlarda kullanılmasını önerdiği işletici tarafından hazırlanmış kartı, ifade eder.
Açıklamalar :	İşletici; (1) Kabin ekibinin bulaşıcı hastalık taşıdığından şüphelenilen yolcuları tespit etmesini sağlayan ve aşağıdakileri de içerecek biçimde bu tip yolcuların yönetimine ilişkin bir sistem kurmalıdır: a. İmkan varsa tıbbi yer desteğinden tavsiye alınması, b. Hasta yolcunun mümkünse diğer yolculardan uzak bir yere taşınması c. Uygun ilk yardım ekipman ve malzemelerinin taşınması, kabin ekibinin bunların kullanımı konusunda ilgili sivil havacılık kuralları ve yerel otoritelerin gereklilikleri gereğince eğitilmesi, ç. Bulaş riski nedeniyle etkilenen yolcunun kullandığı alanların temizlenmesi d. Kabin ekibi görevlerinin yeniden dağıtılması, e. Yolcu ve ekip tarafından maske gibi uygun kişisel koruyucu ekipmanların kullanılması (örneğin eldivenler, maskeler) f. Kirlenmiş malzeme ve ekipmanın imhası, g. Riski azaltmak için kişisel hijyen önlemlerinin alınması.

SIVİL HAVACILIK
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Uçuş Operasyon Direktifi No : 2024/03

Direktif Revizyon No : 00

Tarih : 09.09.2024

Son Uygulama Tarihi : -

Uçuş Operasyon Direktifi

Eylemler:

1. Kabin ekibinin bulaşıcı hastalık taşıdığından şüphelenilen yolcuları tespit etmesini sağlayan sistem kapsamında ekip tarafından uyulması gereken kurallar asgari aşağıda sıralanmıştır:

1.1 Yolcu ve/veya ekipte, uçuş öncesi veya uçuş esnasında aşağıdaki bulgu ve belirtilerden herhangi biri veya birkaçı görülürse;

- Yüksek ateş (38°C ve üstü),
- Boğaz ağrısı, baş ve vücut ağrıları,
- Burun akıntısı, öksürük, balgam, üşüme, titreme,
- Nefes almada güçlük, vücudunda döküntüler, açıklanamayan kanamalar,
- Bulantı, kusma, ishal, karın ağrısı,

İlgili Havalimanı bulaşıcı hastalık şüphesi nedeniyle Resmi Sağlık Otoritesini mevcut iletişim kanallarını kullanarak ivedilikle bilgilendirir.

1.2 Uçuş esnasında yerine getirilmesi gereken eylemler asgari aşağıda sıralanmıştır;

• Hastalık şüphesi olan yolcu tespit edildiğinde kokpit ekibi tarafından bulaşıcı hastalık şüphesi nedeniyle ilgili Havalimanı Sağlık Otoritesini mevcut iletişim kanallarını kullanarak ivedilikle bilgilendirir.

• Mümkün olan en az sayıda çalışan, hastalık şüphesi olan kişiyle doğrudan temas eder. Bu çalışanlar başka herhangi bir hizmette görev almaz. Görevli çalışanlar gerektiğinde mutlaka Evrensel Tedbir Ekipmanında bulunan maske, tek kullanımlık eldiven (çift eldiven giyilecektir), önlük ve gözlüğü kullanır. Görevli kabin memuru kişisel koruyucu ekipmanlarla uçak içinde dolaşmaz, sadece hasta yolcunun yanında bulunur. Maske ve eldiven kullandıktan sonra dikkatlice çıkarılır, imha edilir ve eller hemen sabun ve su ile yıkanır.

• Uçuş güvenliğinden taviz vermeden hasta kişi diğer yolculardan ayrı tutulur. Mümkünse arka koltuğa alınır veya yolcunun önündeki, arkasındaki ve yanındaki bir sıra koltuk boşaltılır. Mümkün olmadığı durumlarda; 2 ön, 2 arka ve yan koltuklarda oturan yolcuların cerrahi maske kullanması sağlanır.

• Hastalık şüphesi olan yolcunun öksürük–hapşırık gibi şikayetleri mevcut ise maske takması sağlanır, eğer hasta yolcu maske takmayı tolere edemezse yeterli miktarda kağıt havlu veya kağıt peçete verilerek ağzını-burnunu kapatması istenir, ayrıca kusma ihtimaline karşı hasta torbası ve bol miktarda peçete verilir.

• Uçuş ekibinin ve diğer yolcuların sağlığını korumak amacıyla tuvaletlerden biri hastalık şüphesi olan yolcu/yolcuların kullanımı için ayrılır.

• Sabun kullanımının mümkün olmadığı zamanlarda, alkol bazlı el yıkama solüsyonu/mendili kullanılır.

1.3 Hastalık şüphesi olan yolcu tarafından kullanılan tüm ikram malzemeleri, kullanılmış olduğu peçete, yastık, yorgan, emniyet kartı, dergi ve benzeri koltukta yolcunun kullandığı diğer tüm malzemeler ayrıca hasta torbaları ile

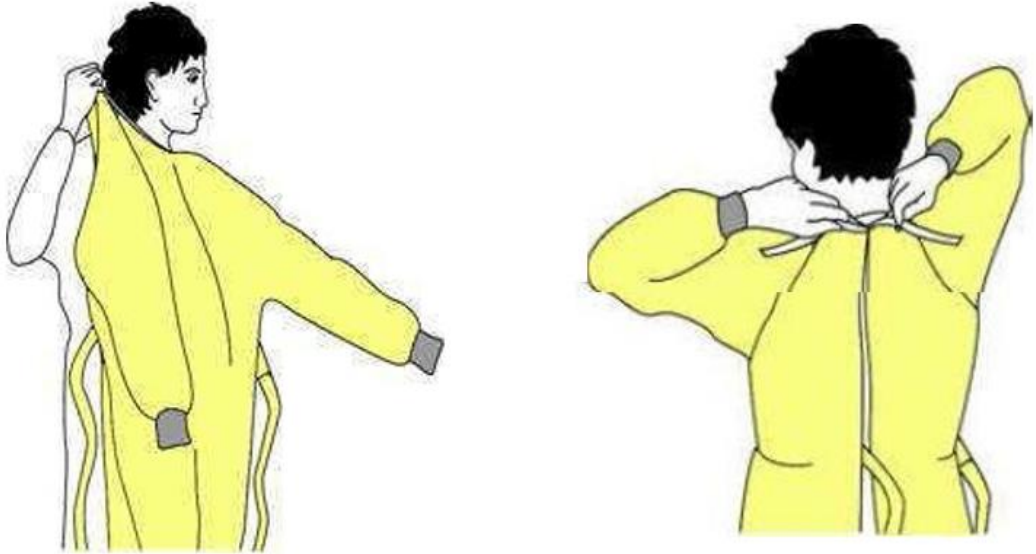
Uçuş Operasyon Direktifi

görevlendirilmiş kabin memurunun kullandığı kişisel koruyucu ekipmanlar sızdırmayan bir tıbbi atık torbasında kabin ekibi tarafından muhafaza altına alınır ve inişten sonra ilgili çalışan tarafından havalimanı tıbbi atık deposuna gönderilmesi sağlanır.

1.4 Koruyucu Ekipmanın uygun şekilde ve uygun sırayla kullanımı sağlanır. Giyme sırası şu şekildedir: Önlük – Maske – Gözlük/yüz koruyucu – Eldiven.

Önlük giyerken; (Şekil-1)

- Önlük malzemesi uygulanacak işleme göre seçilir.
- Malzeme uygun tip ve boyutta olmalıdır.
- Arkadan bağlanır.
- Eğer çok küçük ise biri önden, diğeri arkadan olmak üzere 2 önlük giyilir.

Şekil 1

Maske takarken; (Şekil-2)

- Maske burnu, ağzı ve çeneyi tamamen içine almalıdır.
- Yüze uygunluk tam olmalıdır.
- Maske takıldıktan sonra, tükürük veya başka salgılarla ıslandığı zaman değiştirilir.
- Maske tekrar kullanılmamalıdır.
- Ortak kullanılmamalıdır.
- Dış yüzüne çıplak elle dokunulmamalıdır.

SİVİL HAVACILIK
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

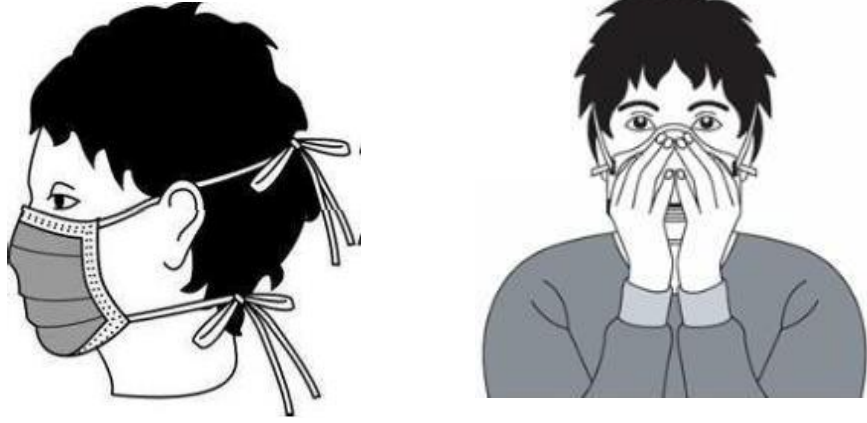
Uçuş Operasyon Direktifi No : 2024/03

Direktif Revizyon No : 00

Tarih : 09.09.2024

Son Uygulama Tarihi : -

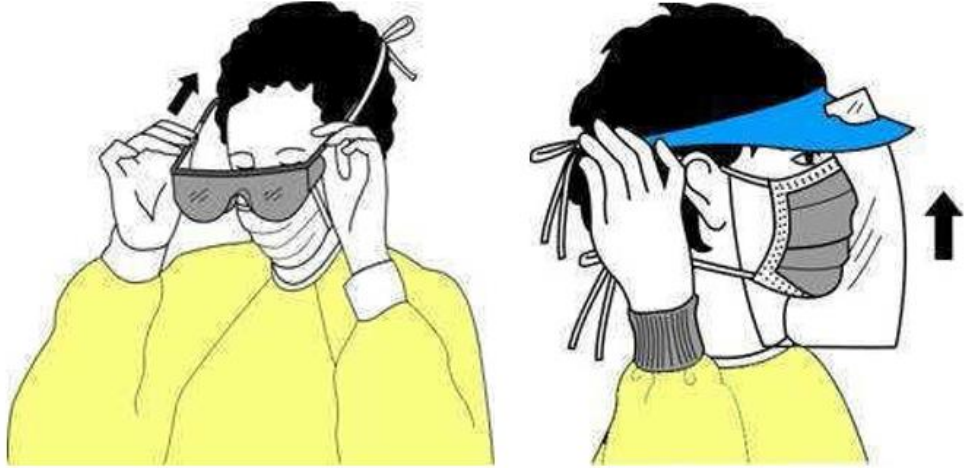
Uçuş Operasyon Direktifi

Şekil 2

Gözlük-yüz koruyucusu giyerken; (Şekil-3)

- Gözleri ve yüzü tam olarak kapatmalıdır.
- Yüze uygunluk tam olmalı, yüze oturmalı ancak sıkılmamalıdır.

Şekil 3

Eldiven giyerken;

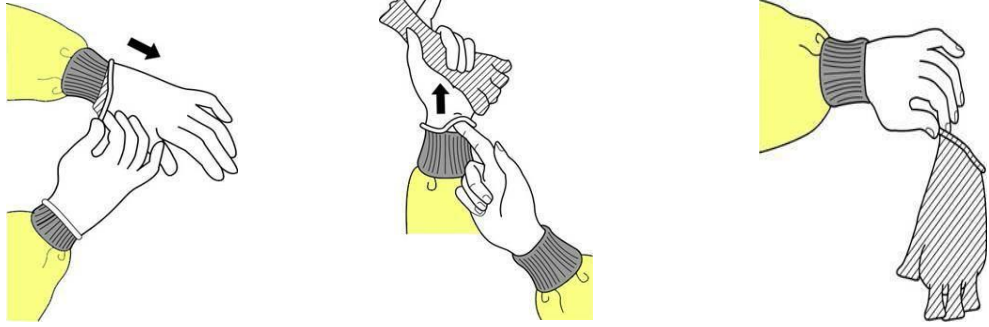
- Eldivenler en son giyilmelidir.
- Doğru tip ve boyutta eldiven seçilmelidir.
- Eldiven giymeden önce eller yıkanmalı veya el dezenfektanı ile ovalanmalıdır.
- Önlüğün kol manşetleri üzerine çekilmelidir.

Uçuş Operasyon Direktifi

- Çıkarma sırası;
 1. Eldiven
 2. Gözlük-yüz koruyucu
 3. Önlük
 4. Maske

Eldiven çıkarılırken (Şekil-4);

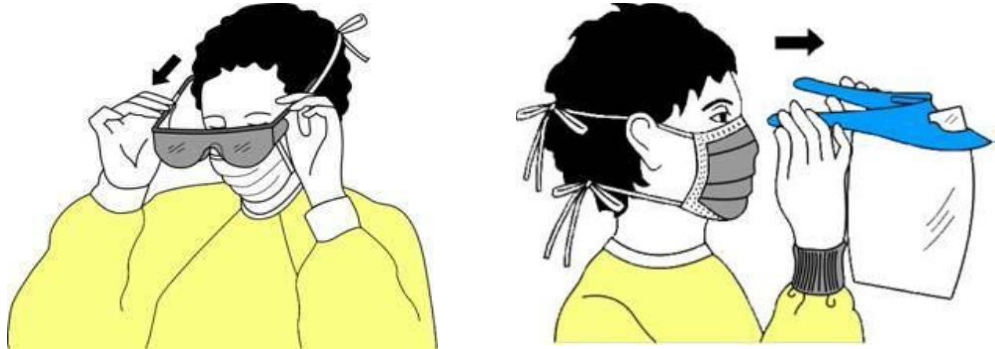
- Elin üzerinden sıyrılarak içi dışına çevrilir.
- Diğer eldivenli el ile tutulur.
- Eldivensiz parmakla bilekten diğer eldiven sıyrılır.
- İçi dışına çevrilerek her iki eldivenden oluşan küçük bir torba şeklinde atılır.

Şekil 4

Gözlük-yüz koruyucusu çıkarılırken (Şekil-5);

- Eldivensiz ellerle ön kısmına dokunulmadan çıkarılmalıdır.

Şekil 5

SİVİL HAVACILIK
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Uçuş Operasyon Direktifi No : 2024/03

Direktif Revizyon No : 00

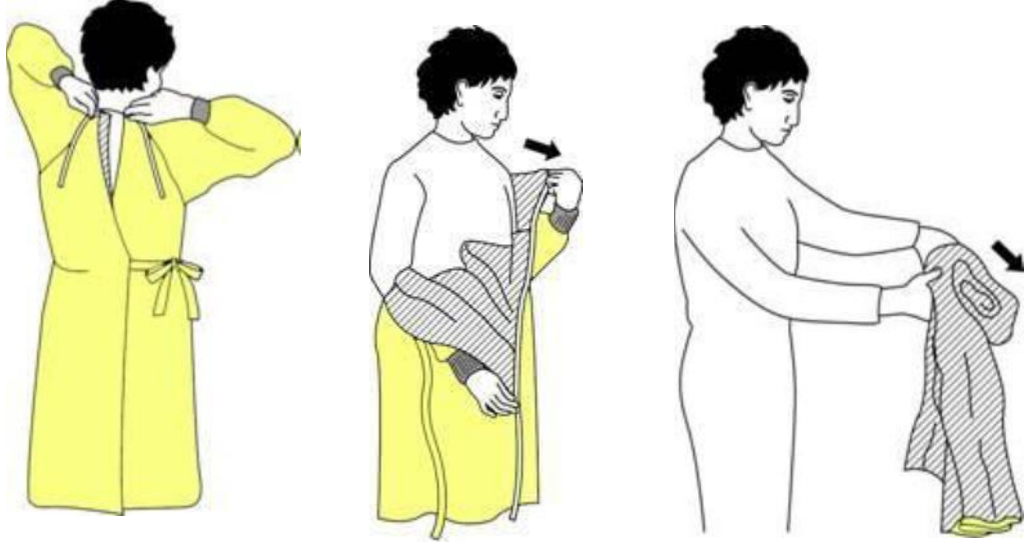
Tarih : 09.09.2024

Son Uygulama Tarihi : -

Uçuş Operasyon Direktifi

Önlük çıkarılırken; (Şekil-6)

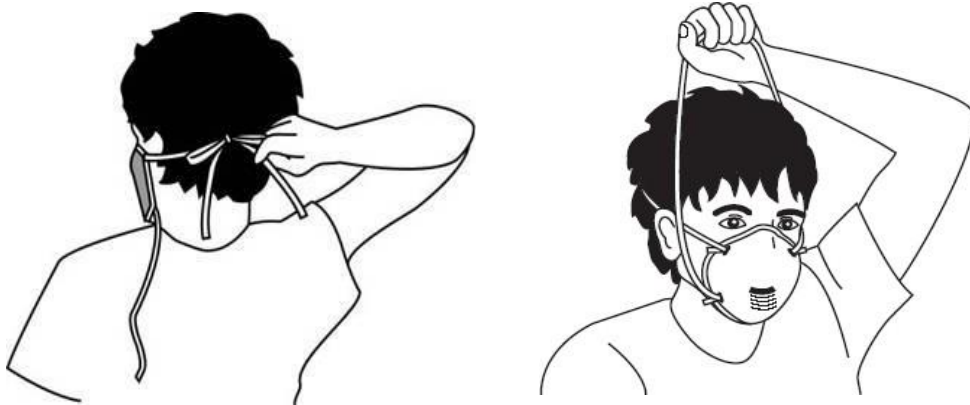
- Omuz kısımlarından tutulur.
- Kontamine dış yüz içe doğru çevrilir.
- Yuvarlayarak katlanır.
- Çıkarıldığında sadece temiz taraf görünmelidir.

Şekil 6

Maske çıkarılırken; (Şekil-7)

- Maske bağları (önce alttaki) çözülür.
- Maskenin ön yüzü kontamine olduğu için elle temas etmemelidir.
- Bağlardan tutularak atılır.

Şekil 7

SIVİL HAVACILIK
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Uçuş Operasyon Direktifi No : 2024/03
Direktif Revizyon No : 00
Tarih : 09.09.2024
Son Uygulama Tarihi : -

Uçuş Operasyon Direktifi

1.5 Uçuş esnasında tespit edilen şüpheli bir bulaşıcı hastalığın sorumlu kaptan pilot tarafından derhal ilgili Hava Trafik Ünitesine bildirilmesini sağlamak üzere yayımlanan UOD-2024/01 sayılı Uçuş Operasyon Direktifi uyarınca, varış noktasındaki halk sağlığı otoritesine uygun bir şekilde zamanında bildirimde bulunulmasını sağlamalıdır.

1.5.1 Varış noktasındaki Ülke, işleticiden yolcunun varış yerine ilişkin bilgileri (yolcuyla irtibata geçilebilmesi için) ve yolcunun seyahat programına ilişkin bilgileri talep edebilir. Bu bilgiler işleticinin elindeyse, havayolu şirketi bu tür bir talebi zamanında yerine getirmeli ve elinde bulunan diğer ilgili bilgilerin sağlanmasında halk sağlığı yetkilileriyle tam bir işbirliği içinde olmalıdır. Bunun için işletici, şüpheli vakayı (yolcu) Havalimanı Resmi Sağlık Otoritesine teslim ettikten sonra ekip tarafından doldurulan Ek-1 GenDec'in bir nüshasını ilgili Ülke yetkililerine teslim etmelidir. GenDec'in "Declaration of Health" bölümü talep edilen bilgilere göre doldurularak ilgili kabin ekibi üyesi tarafından "crew member concerned" kısmı imzalanmalıdır.

1.5.2 Kişi takibine yardımcı olmak amacıyla bir "yolcu takip kartı" (PLC) geliştirilmiştir. Bu, yolcu iletişim bilgilerinin hızlı bir şekilde toplanması için uygun bir yöntem sağlamaktadır. PLC örneği Ek-2'de yer almaktadır. Şüpheli vakaya (yolcu) ait bilgilerin yer aldığı PLC'ler vasıtasıyla ilgili Ülke Sağlık Otoritesi kişilerin iletişim bilgilerini temin etmekte ve vaka takibi yapabilmektedir. İşletici, uçuş esnasında tespit edilen şüpheli vakalara dair PLC kartlarını doldurarak uçuş sonunda bu kartları Havalimanı Resmi Sağlık Otoritesine teslim etmelidir.

2. Her bir işletici, yukarıdaki gereklilikleri temin edecek usullerin, vakit kaybetmeksizin İşletme El Kitabı Bölüm A ile Kabin Ekibi El Kitabında, El Kitabı İnceleme ve Onay İşlemleri (UOD-2018/3) Genelgesinin 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi kapsamında geçici revizyon işlemi başlatarak sisteme girişini yapmalı ve ilgili gerekliliklere uyum sağlayarak uygulamaya başladığından emin olmalıdır.

İletişim :

İlave bilgiye ihtiyaç duyulması halinde, Uçuş Operasyon Müdürlüğü ile aşağıdaki kanallar üzerinden iletişime geçilebilir:

+ 90 312 203 60 00

uodops@shgm.gov.tr

APPENDIX 1. GENERAL DECLARATION

GENERAL DECLARATION (Outward/Inward)		
Operator		
Marks of Nationality and Registration		Flight No. Date
Departure from (Place)		Arrival at (Place)
FLIGHT ROUTING (*Place* Column always to list origin, every en-route stop and destination)		
PLACE	NAMES OF CREW*	NUMBER OF PASSENGERS ON THIS STAGE**
		<i>Departure Place:</i> Embarking
		Through on same flight
		<i>Arrival Place:</i> Disembarking
		Through on same flight
<p><i>Declaration of Health</i> Name and seat number or function of persons on board with illnesses other than airsickness or the effects of accidents, who may be suffering from a communicable disease (a fever — temperature 38°C/100°F or greater — associated with one or more of the following signs or symptoms, e.g. appearing obviously unwell; persistent coughing; impaired breathing; persistent diarrhoea; persistent vomiting; skin rash; bruising or bleeding without previous injury; or confusion of recent onset, increases the likelihood that the person is suffering a communicable disease) as well as such cases of illness disembarked during a previous stop</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>Details of each disinsecting or sanitary treatment (place, date, time, method) during the flight. If no disinsecting has been carried out during the flight, give details of most recent disinsecting</p> <p>.....</p> <p>Signed, if required, with time and date</p> <p style="text-align: right;">Crew member concerned</p>		<p>For official use only</p>
<p>I declare that all statements and particulars contained in this General Declaration, and in any supplementary forms required to be presented with this General Declaration, are complete, exact and true to the best of my knowledge and that all through passengers will continue/have continued on the flight.</p> <p style="text-align: right;">SIGNATURE</p> <p style="text-align: right; font-size: small;">Authorized Agent or Pilot-in-command</p>		

297 mm (or 11 3/4 inches)

Size of document to be 210 mm x 297 mm (or 8 1/4 x 11 3/4 inches).

* To be completed when required by the State.

** Not to be completed when passenger manifests are presented and to be completed only when required by the State.

210 mm (or 8 1/4 inches)

